

WIELKA PRZEMIANA „TECZY“.

*Trzeba z żywymi naprzód iść.
Po laur sięgać nowy . . .*

Kryzys kultury.

TECZA wydała świeżo zapowiedź doniosłej w życiu tego pięknego czasopisma zmiany. Na pierwszej stronie prospektu widnieje fotografia amerykańskiego drapacza chmur, który wieżę stojącego obok kościoła gotyckiego prześcignął, pnąc się wzwyż, o dziesiątki — może setki metrów. Pod fotografią redakcja umieściła podpis: „Groźny symbol współczesności“.

Ten obrazek charakterystyczny z podpisem wymownym to istotnie jakby stenograficzne streszczenie największego zagadnienia współczesnego życia; a zarazem to program pisma, zawarty w jednej rycinie i trzech słowach.

Przytłaczająca przewaga czysto materialnej strony życia nad życiem duchowym, dominowanie zabiegów o dobrobyt, wygodę, komfort nad troskę o wartości moralne, to znamię czasów obecnych. I dlatego kryzys gospodarczy daje się uczuwać tak szczególnie dotkliwie tym właśnie społeczeństwom, które ową

prosperity uznają jako najwyższe prawo i cel życia.

Kultura duchowa, już od szeregu lat spychana na plan drugi, przy obecnym przesileniu finansowem wyzuta została z resztek nieomal praw do życia. A jednak bez odzyskania dla niej naczelnego, kierowniczego stanowiska w duszach jednostek i troskach społeczeństw — o istotnem uzdrowieniu chorych spraw świata nawet marzyć nie można.

Dla nowych czasów nowe narzędzia pracy i walki!

Trzeba jednak powiedzieć sobie wyraźnie, że o zdobycie należnego miejsca dla zagadnień duchowych niesposób zabiegać środkami dotychczasowymi; trzeba narzędzia tej najszlachetniejszej walki przystosować do potrzeb chwili i nowych warunków życia. Najskuteczniejszym rodzajem lekkiej broni w armji walczącej o duchowe dobra były doniedawna prasa i teatr. Obecnie obok nich jako również ruchliwe forpoczty znalazły się kino

i radio. Teatr nie wytrzymał rywalizacji i krok za krokiem ustępuje z placu. Prasa natomiast broni się dzielnie. Nie wszystkie jednak typy wydawnictw zdołają się zapewne ostać w tak odmiennym obecnie układzie spraw ludzkich.

Kryzys czasopism.

Dotyczy to przede wszystkim pism tygodniowych o wyższym poziomie. Póki ludziom nie zbywało na pewnych luzach budżetowych, wszystko było jakby po dawnemu, sielankowo, przedwojennie. Gdy jednak dochody poczęły się zmniejszać, okazało się, że na poważniejsze tygodniki literackie, pięknie ilustrowane, nie starczy nietylko pieniędzy, lecz nie starczy też czasu, bo kurczącym się wpływom z jednego zasadniczego zajęcia czy uposażenia trzeba dopomóc jakimś zarobkiem ubocznym, dodatkowym, a choćby żmudnymi zabiegami o tańsze pokrycie swych codziennych potrzeb.

Tempo, tempo . . .

Trzeba się ruszać, trzeba się krzątać, aby łątać dziury budżetowe; trzeba się spieszyć i podążać, aby nas nie wyprzedzono; trzeba się pchać i przepychać, aby nas nie pominięto, nie zapomniano o nas . . . Tempo życia dzisiejszego wzrosło tak silnie, że coraz rzadsze są chwile wypoczynku w zaciszu domowym w kręgu lampy rodzinnej lub w samotnem obcowaniu z myślą dalekiego, nieznanego, ale jakże sercu bliskiego pisarza. A skąpe te dziś chwile wywczasu dzielić trzeba na tyle różnych miłych w wirwarze pracy słodko sobie obiecywanych zajęć. Do tych rozrywek najgod-

niejszych człowieka kulturalnego należy oczywiście czytanie czasopism (nie dzienników, bo dziennik to jeszcze jedno więcej warczące kółko naszego młyna obowiązków).

O nowy typ czasopisma.

Jak przyjemnie jest zetknąć się z estetycznie podanemi na łamach pięknego czasopisma przejawami współczesnej kultury i sztuki. Ale obok tego chciałoby się przeczytać jakąś książkę poważniejszą lub powieść, i muzyki zaznać trochę, i wystawy malarskie nawiedzić, i teatrowi choć zrzadka wieczór poświęcić, nie mówiąc już o kinie, które, choć stoi na pograniczu sztuki i banalnej powszedniości, daje też czasem pewne zadowolenie artystyczne.

Chciałoby się z czasopisma dowiedzieć o wszystkim, co najważniejszego zaszło w kraju i zagranicą na terenie techniki, sztuki, nauki, a choćby i filozofii, ba! teologii nawet, ale na to wszystko razem jakże niewiele znaleźć można czasu. Sposób ujmowania spraw tych na łamach tygodników ilustrowanych o wyższym poziomie już nie odpowiada zwężonym możliwościom współczesnych wszechstronnych zainteresowań. Musi być na to jakaś rada, musi się znaleźć nowy typ pisma, które dawałoby wszystkożycie kulturalnego, duchowego, lecz w pewnem skondensowaniu: krótko, jasno, treściwie a jednak nie pobieżnie.

Nowa „Tęcza“

TECZA była w Polsce od lat kilku tygodnikiem najnowocześniejszym zorganizowanym. Jest więc ona pismem jakby predestynowanym, aby

zadosycuciwić nowym potrzebom, wyłaniającym się z mgieł tych ciężkich czasów. Pionierem była wielu świeżych pomysłów w rzędzie kulturalnych tygodników obrazkowych, pionierem też będzie na nowych drogach wskazanych już zresztą przez kraje przodujące światu. **TECZA** przeistoczy się w nowoczesny t. zw. „magazyn” miesięczny. Nie taki jednak, jakie mieliśmy i mamy, gdzie sieczka myślowa przeplatana jest pokazami dziewcząt półnagich, gdzie różne hocki-klocki, ciekawostki i sensacyjki jednodziennie zasympują czytelnika lawiną bezwartościowych powiadomień.

W służbie myśli światłej i szlachetnej.

TECZA nie zmieni ani kierunku, ani poziomu, ani zakresu. Stając się miesięcznikiem, jeszcze się uaktualni. Brzmi to jak paradoks, a jednak jest to prawo natury: gdy rzeka w wązsze wstępuje łóżysko, toń jej się pogłębia, nurt wzmacnia i bieg ożywia. Tak będzie z **TECZĄ**. Prócz paru utworów nowelistycznych i poezyj, cała pozostałość obszernego, blisko 100

stron liczącego zeszytu in octavo obrazować będzie pełną skalę zainteresowań życia współczesnego. Odpadną tylko z konieczności dwa działy: dział powieści i dział obszerniejszych wielociągowych studiów. Ale i na to znalazł się sposób. Jaki? Całkiem niezwykły... Ale o nim wyczerpująco mówi specjalny dodatek do tego Biuletynu.

W każdym kulturalnym domu

powinno się znaleźć jedno przynajmniej czasopismo o wyższym poziomie estetycznym i myślowym. „Z kim przestajesz, takim się sam stajesz” — mówi przysłowio- wa mądrość. Gdy obcuje

stale z pismem, które nie zwęży skali zainteresowań godnych człowieka inteligentnego, przeciwnie rozszerza ją i pomnaża, nie zgnuśniejesz myślowo, nie opuścisz się duchowo, nie zestarzejesz się nigdy. Wszelka umysłowa łatwizna prowadzi do duchowego zaniedbania się i przedwczesnej starości.

TECZA na plebanji

powinna być tak nieodzownym rekwizytem, jakim jest okno. Przy

obecnej przemianie z tygodnika na miesięcznik upadają dwie trudności, któremi nieraz tłumaczyła się nieobecność tego pisma na owych placówkach najwydatniejszej pracy duchowej i społecznej. Już ani brakiem czasu, ani brakiem pieniędzy nie można się wymówić, bo skoro na przeczytanie zeszytu (wprawdzie obszernego i treściwego) jest okrągły miesiąc, to chyba czas powinien się znaleźć. Koszt zaś TĘCZY nowej (22 złote rocznie!) wobec nabytych jeszcze tym jednym wydatkiem 4 książek, naprawdę nie przekracza najskromniejszego nawet budżetu.

TĘCZA w szkole

powszechnej czy średniej, to nie tylko rozrywka ale pomoc zarazem w pracy nauczyciela. Zwłaszcza tam, gdzie istnieją ogniska uczniowskie, będzie ona współpracowała bardzo wydatnie w ukulturalnieniu, w uspołecznieniu młodzieży. Nauczycielstwo — to najwierniejszy dotychczasowy przyjaciel TĘCZY, i bardzo upragniony jej czytelnik w nowej fazie wydawnictwa. Uznanie swe dla ciężkiej a tak szczytnej pracy oświatowej składa TĘCZA między innymi sposobami i w ten sposób, że gotowa jest mimo istotnie niskiego abonamentu jeszcze zniżyć go dla szkół, ognisk uczniowskich i nauczycieli o 10%, byle trafić do każdej wioski, do każdego miasteczka i na każde przedmieście, aby radować swą barwną szatą i ciekawą treścią młodzież i jej wychowawców.

TĘCZA w poczekalniach adwokatów, lekarzy, dentystów . . .

„Powiedz mi, co czytasz, a ja ci powiem, kim jesteś” — to znów

coś nakształt przysłowia, jakże słusznego! Gdy wszedłszy do pięknej nieraz poczekalni, znajdzie się stół założony „Expresami”, „Kurjerkami”, „Kinami”, „Detektywami”, i t. p. okropnościami, to aż strach nieraz przychodnia bierze na myśl, że ma swą sprawę, może swój honor albo swe zdrowie powierzyć człowiekowi, któremu wystarcza pono taka lektura. Jakże inaczej wyglądać będzie ta sama poczekalnia, gdy miejsce tamtych bzdurnych brukowców zajmie gustowny zeszty kulturalnej TĘCZY (oczywiście systematycznie co miesiąc zmieniać!). I jakże innego pojęcia nabierze klient lub pacjent o właścicielu takiej poczekalni!

Jakże łatwo się przekonać,

że wszystko, co tu powiedziane, nie jest cczą przechwałką, lecz prawdą. Nikt nie wymaga, aby ktoś, kto dotychczasowej działalności TĘCZY nie zna, zdecydował się od razu na podstawie tych zapewnień na opłatę abonamentu. Już na początku grudnia ukaże się pierwszy numer miesięcznika TĘCZA, w normalnej objętości, ozdobiony ponadto paru artystycznymi wklejkami i zaopatrzony w kupony na konkurs rozrywkowy i fotograficzny ze wspianiami nagrodami. Numer ten, którego cena sprzedażna wynosić będzie 2 zł, każdy zainteresowany może otrzymać jako okazowy w cenie 1,—. Kto następnie, zapoznawszy się z treścią i wartością pisma, zechce je zaabonować, będzie mógł tę złotówkę potrącić z przedpłaty.

Czy będzie wśród czytelników Biuletynu ktoś jeden jedyny, kto w takich warunkach nie „zaryzykuje“ złotówki?

W pięciu wielkich miastach Polski zbyteczna jest nawet fatyga przekazania 100 groszy pocztą lub przesłania w znaczkach pocztowych. Wystarczy wstąpić na chwilę do wskazanych w Dodatku księgarni i — pozostawiwszy swój adres — wziąć numer okazowy za pół ceny. Trzeba przytem pamiętać, że się okazja taka nie powtórzy, a potrwa zapewne krótko — póki zapas starczy.

Kto **TECZĘ** zna i wie, że jest to najpiękniejsze pismo w Polsce,

ten przy jej nowych, tak korzystnych warunkach abonamentowych na wpisanie się w szeregi stałych odbiorców zdecyduje się szybko i pośpieszy się z zamówieniem książek, aby otrzymać wszystkie te właśnie, o które mu najbardziej chodzi; numer zaś pierwszy będzie mu przesłany niezwłocznie po wyjściu z druku.

Tak czy inaczej **TECZA** powinna dotrzeć wszędzie i dotrzeć niewątpliwie, niosąc wszystkim jasność, barwność i radość!

Powieść, która wzbudza sensację!

Powieścią tą jest świeżo wydane

Kazimierza Wybranowskiego

D Z I E D Z I C T W O

W ciągu paru tygodni rozeszła się w tysiącu zgórą egzemplarzy i uzyskała recenzje i omówienia piór istotnie pierwszorzędnych jak: Romana Dmowskiego, Zygmunta Wasilewskiego, Adama Grzymały Siedleckiego, Stanisława Pieńkowskiego, Jana Lorentowicza, Jana Rembieńskiego i innych.

Zainteresowanie ogólne wzbudza nietylko samo dzieło jako twór niewątpliwego talentu i temat, jaki porusza: działalność masonerii w Polsce współczesnej — ale także osoba autora. Pod pseudonimem Kazimierza Wybranowskiego ukrywa się niewątpliwie ktoś (nieznany nawet wydawcy), kto zdołał przeniknąć głęboko w tajniki „Związku Uczynnych Grabarzy“ i świetnie potrafił odczuć przerażające niebezpieczeństwa, jakie dla przyszłości Polski mogą wyniknąć z dotychczasowej obojętności społeczeństwa wobec tej wrogiej, kreciej roboty.

Cena zł 10.—

W SPRAWIE „PARAMETRA - MŁODEGO MATEMATYKA”

Wydawnictwo zwraca się do odbiorców obu tych czasopism z najgorętszą prośbą o wyrozumiałość z powodu nieregularnego ukazywania się zeszytów. Przyczyną tak znacznych opóźnień jest nadmierne przeciążenie pracą naczelnego redaktora p. A. M. Rusieckiego, który obok swych zajęć urzędowych opracowuje również podręcznik metodyczny do wydanego świeżo wraz z p. A. Zarzeckim podręcznika dla 4-go oddziału szkół powszechnych p. t. „Matematyka“, o co upominają się liczni P. P. Nauczyciele.

Równocześnie stwierdzić pragniemy, iż wydawanie czasopism przeznaczonych dla P. T. Nauczycielstwa i dla Uczniów w okresie roku kalendarzowego okazało się wysoce niepraktyczne i niedogodne zarówno dla wydawcy jak i dla odbiorców.

Postanowiliśmy więc ewentualny dalszy rocznik, trzeci „Parametra“ oraz drugi „Młodego Matematyka“ rozpocząć razem z początkiem roku szkolnego 1932/3. Do końca zaś bieżącego roku szkolnego wszyscy dotychczasowi Abonenci otrzymają pełną liczbę należnych zeszytów t. zn. 5 zeszytów „Parametra“ wzgl. 4 zeszyty „Młodego Matematyka“. Wydawnictwo zapewnia, że żaden z P. T. Przedpłatników prócz zmudy z kompletowaniem pełnego rocznika nie dozna żadnej szkody ani straty.

Raz więc jeszcze prosząc o wyrozumiałość i cierpliwość, zachęcamy P. T. Abonentów, którzy nie wnieśli dotychczas opłaty na drugie półrocze, aby uczynili to w czasie najbliższym, iżby zwłoka w otrzymywaniu pisma jeszcze się przez to nie zwiększyła.

WYDAWNICTWO

„PARAMETRA“ I „MŁODEGO MATEMATYKA“

Wkrótce pocnie wychodzić

MŁODY TECHNIK

CHASOPISMO

POŚWIĘCONE ZAJĘCIOM PRAKTYCZNYM MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

Ukazywać się będzie 10 razy w roku, w połowie każdego miesiąca, pod redakcją p. **Leona Rudawskiego**, nauczyciela gimnazjalnego i kierownika Ogniska Metodycznego robót ręcznych w Poznaniu.

Pierwszy numer MŁODEGO TECHNIKA wyjdzie już przed świętami Bożego Narodzenia i do czerwca t. j. do końca bieżącego roku szkolnego ukaże się pięć zeszytów. Następny rok wydawniczy czasopisma rozpocznie się od września 1932 roku.

Zapraszamy więc narazie do wniesienia przedpłaty na to pierwsze półrocze, które stanowić będzie całość, samą w sobie zamkniętą. Opłata abonamentowa za półrocze minimalna, bo tylko zł 2.20 już łącznie z przesyłką pocztową.

MŁODY TECHNIK obejmie następujące działy, obficie ilustrowane:

1. ROBOTY RĘCZNE: z kartonu, z tektury i z zakresu introligatorstwa, z drzewa, z metalu i ze szkła.
2. MODELARSTWO LOTNICZE.
3. RADJOTECHNIKA.
4. FOTOGRAFJA.
5. WYNAŁAZKI.
6. PORADNIK TECHNICZNY etc.

WARUNKI PRZEDPŁATY jednostkowej i zbiorowej:

MŁODY TECHNIK w osobnej prenumeracie kosztuje 4 zł rocznie, 2.20 zł półrocznie. Przy zbiorowej prenumeracie (pod wspólną opaską) cena zniżona: od 10 egz. — po 3.60 zł rocznie, 2 zł półrocznie; od 20 egz. — po 3.20 zł rocznie, 1.80 zł półrocznie. Oddzielny zeszyt kosztuje 50 groszy

Adres Administracji: Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22. Telefon 2241. Konto czekowe: P. K. O. Poznań nr. 201156. — Właściciel konta: MŁODY TECHNIK.

MŁODEGO TECHNIKA abonować można we wszystkich oddziałach Księgarni św. Wojciecha, a mianowicie: w Warszawie, Al. Jerozolimska 39 — w Wilnie, Dominikańska 4 — w Lublinie, Krak. Przedm. 43 oraz w Krakowie w Księgarni Krakowskiej, ul. św. Krzyża 13.

Kto zaabonuje MŁODEGO TECHNIKA przed dniem 1. stycznia 1932 r., może już korzystać z premjum gwiazdkowego, mianowicie otrzymać wymienione poniżej dziełka bardzo wartościowe po cenie znacznie zniżonej:

- M. Grotowski MICHAŁ FARADAY, życiorys. Z ilustr. zamiast zł 2.60 . tylko zł 1.60
 J. Harabaszewski WODA. Z ilustr. zamiast zł 1.50 tylko zł —.85
 S. i Z. Kalinowscy MAGNETYZM ZIEMSKI. Z ilustr. zamiast zł 2.50 . tylko zł 1.55

Premja te otrzymać można w wymienionych oddziałach Księgarni św. Wojciecha, w Księgarni Krakowskiej oraz wprost w Administracji MŁODEGO TECHNIKA. Na przesyłkę pocztową dołączyć należy groszy 60.

BACZNOŚĆ!

W NASTĘPNYM NUMERZE OGŁOSZONE
BĘDZIE DLA CZYTELNIKÓW BIULETYNU

PREMIUM GWIAZDKOWE

DWANAŚCIE KSIĄŻEK DO WYBORU DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

KRONIKA.

□ Wydawnictwa nasze zakwalifikowane ostatnio przez komisję recenzyjną do Bibliotek Pol. Mac. Szk., Tow. Szkoły Lud. i Tow. Czyt. Lud.:

M. Pachucki PAPIEŻ PIUS XI. Żywoć i rządy („winno znaleźć największe rozpowszechnienie“). — A. B. Dobrowolski AMUNDSEN na tle Nansena i Wikingów polarnych. Bibl. Przyr. („polecona“). — J. Domaniewski PTAKI NASZYCH LASÓW. Bibl. Przyr. („polecona“). — D. Gayówna DOBROCZYŃCA LUDZKOŚCI, LUDWIK PASTEUR. Bibl. Przyr. („powinna znajdować się w bibliotekach“). — Dr. A. Kozłowska EGIPCI DAREM NILU. Bibl. Przyr. („polecona“). — J. Viewegerowa Z ŻYCIA RYB. Bibl. Przyr. („polecona“). — W. Scott ROB ROY. Powieść hist. („polecona“). — S. Balicki DZIEWIĄTA FALA. Powieść morską. — S. Grabski RZYM CZY MOSKWA? („polecona“). — Ch. Brontë DZIWNIE LOSY JANE EYRE. Powieść („polecona“). — S. Ochocki TAJEMNICA DZIEWCZYŃKA. Pow. dla młodz. („polecona“). — K. Rosinkiewicz WESOŁY TURNIEJ. Pow. dla młodz. („polecona“). — Ks. Dr. S. Bross AKCJA KATOLICKA WEDŁUG ORZECZEŃ STOLICY APOSTOLSKIEJ. — Ks. Dr. F. Sawicki DUSZA NOWOCZESNEGO CZŁOWIEKA. („polecona“). — W. Bonselels MAREK W LESIE. Pow. dla młodz.

(„polecona“). — H. Pagés SIEWCA RA-DOŚCI. Opow. dla młodz. („polecona“). — E. Schmidt-Pauli CHLEB I RÓŻE. Opow. dla młodz. („polecona“). — M. Czeska Maczyńska HELUSIA Z RAKOWICKIEGO MŁYNA. Powieść dla młodz. — W. Szalay-Groele KRÓLEWSKIE PACHOLE. Pow. dla młodz. („polecona“).

□ Książki, które świeżo wyszły z druku: B. Wrzosa *Strażacy*. Wyd. II. (T. L. 44). (Cena zł 1,20). — J. Murona *Wyspa Hispanola*. Powieść. Tłum. Z. Chrzanowska. (Cena zł 8,—). — J. Curwooda *Włóczęgi Północy*. Wyd. II. Powieść. Tłum. J. Marlicz. (Cena zł 5,—). — J. O. Curwooda *Łowcy wilków*. Wyd. II. Powieść. Tłum. J. Marlicz. (Cena zł 4,—). — Fl. Barclay *Biała Ksieni z Worcesterster*. Powieść. Tłum. K. Nawratilowa. (Cena 5,—). — H. Ghéona *Szafarz łask Bożych*. Tłum. K. Bobrowska (D. W. 306). (Cena zł 3,—).

□ Książki, które poszły do druku: Ks. Bp. Kepplera *Więcej radości!* — S. Posadzowej *Pan Jezus i dzieci*. (Bibl. wych. przedszk. 10). — Dr. B. Niklewskiego *Fizjologia roślin* (Gleba nr. 8). — K. H. Rostworowskiego *Zygzyki* (Czarnolas). — S. B. Żulińskiej *O wychowaniu religijnem dzieci w wieku przedszkolnym*. — Z. Kossak Szczuckiej *Ku swoim*. Pow. dla młodz.

KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA

POZNAŃ

WARSZAWA

WILNO

LUBLIN

Aleje Marcinkowskiego 22 Aleja Jerozolimska 39 Dominikańska 4 Krak. Przedmieście 43

SKŁADY GŁÓWNE:

KRAKÓW

LWÓW

KATOWICE

Księgarnia Krakowska

Książnica-Atlas

Księgarnia Katolicka

ul. św. Krzyża 13

ul. Czarnieckiego 12

ul. św. Jana 14

Wydawca: Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu. Redaktor odpowiedzialny: Szczepan Jeleński. Opłata kwartalna jeden złoty. Tłoczono w Drukarni św. Wojciecha w Poznaniu na papierze z własnej fabryki papieru „Malta“.